

Vaughan Gething AC/AM

**Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd, Llesiant a Chwaraeon
Cabinet Secretary for Health, Well-being and Sport**

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: MA-P/VG/0683/17

Dai Lloyd AC

Cadeirydd y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Bae Caerdydd

Caerdydd

CF99 1NA

1 Mawrth 2017

Annwyl Dai,

**Y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon – sesiwn dystiolaeth lafar yr
Ymchwiliad i Recriwtio Meddygol**

Diolch am y gwahoddiad i mi ddod i'r pwyllgor ar 15 Mawrth 2017 i gymryd rhan yn eich sesiwn graffu gyffredinol ar recriwtio meddygol.

Yn unol â'ch cais, rwy'n anfon papur dystiolaeth ysgrifenedig cyn mynychu'r cyfarfod.

Yn gywir,

Vaughan Gething AC/AM

**Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd, Llesiant a Chwaraeon
Cabinet Secretary for Health, Well-being and Sport**

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon: Ymchwiliad i Recriwtio Meddygol

Dydd Mercher, 15 Mawrth 2017

09.30 – 11.00

Papur Tystiolaeth Ysgrifenedig

Gwyddom y bydd y GIG yng Nghymru yn dal i wynebu gofynion cynyddol yn sgil y twf yn nifer y bobl sy'n dioddef o sawl cydafiechyd, poblogaeth sy'n heneiddio, anghydraddoldebau iechyd a disgwyliadau uwch gan gleifion. Felly, rydym wedi blaenoriaethu buddsoddi yn y GIG yng Nghymru ac mae llawer o'n buddsoddiad ychwanegol wedi cael ei ddefnyddio gan y Byrddau a'r Ymddiriedolaethau Iechyd i gynyddu gweithlu ehangach y GIG.

Mae'r ymchwiliad hwn yn canolbwyntio ar recriwtio meddygol ond, serch hynny, mae'n bwysig cofio na all y gweithlu meddygol roi'r gofal gorau i gleifion heb dîm ehangach o staff eraill sydd hefyd yn darparu triniaeth, gofal a chymorth yn unol ag egwyddorion gofal iechyd darbodus. Rhaid ystyried y dystiolaeth yng nghyd-destun ehangach y gweithlu yn ei gyfanrwydd, oherwydd, wrth ddatblygu'r GIG yng Nghymru ar gyfer y dyfodol, bydd y ffocws yn symud at y modelau mwyaf effeithiol o ddarparu gofal gan dimau amlddisgyblaethol a'r rheini'n gweithio'n hyblyg ac yn diwallu anghenion cleifion yn nes gartref.

Gwelwyd twf sylweddol yn y gweithlu rhwng 2009 a 2015 (yr ystadegau diweddaraf sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru) ac o fewn y niferoedd cyffredinol hyn, mae'r gweithlu meddygol a deintyddol wedi tyfu'n gyson bob blwyddyn hefyd. Mae gwybodaeth reoli GIG Cymru yn dangos bod y twf hwn wedi parhau yn ystod 2016 (hyd at fis Tachwedd 2016).

Mae newid yn y GIG yn her gymhleth oherwydd bod angen inni ddiwallu anghenion y gwasanaeth yn y presennol wrth inni ei ailgynllunio a'i ad-drefnu er mwyn ymateb i ofynion y dyfodol, a hynny o dan amgylchiadau ariannol anodd. Cydnabyddir yn gyffredinol, er mwyn datblygu GIG cynaliadwy ac effeithiol sy'n addas ar gyfer y dyfodol, y bydd angen inni ganolbwyntio ar ddatblygu'r amrywiaeth iawn o sgiliau a gweithwyr sydd eu hangen er mwyn darparu gwasanaeth y GIG yn y dyfodol drwy gyfrwng timau amlddisgyblaeth yn hytrach na chanolbwyntio'n syml ar nifer y bobl sy'n gweithio yn y gweithlu meddygol.

Trywydd ymchwilio 1 y Pwyllgor - Capasiti'r gweithlu meddygol i ddiwallu anghenion y boblogaeth yn y dyfodol yng nghyd-destun newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau a datblygu modelau newydd o ofal.

Rolau newidiol y gweithlu meddygol

Bydd yn rhaid i feddygon y dyfodol weithio'n wahanol i feddygon heddiw mewn sawl ffordd. Yn benodol, bydd angen rhagor o feddygon arnom i weithio fel meddygon cyffredinol ar draws y ffiniau rhwng ysbytai a chymunedau. Tynnwyd sylw at hyn yn yr adolygiad 'Shape of Training' a gomisiynwyd gan y Cyngor Meddygol Cyffredinol ac a gyhoeddwyd yn 2013. Bydd angen i feddygon fel hyn weithio yn y gymuned wrth i'r gymdeithas ddod i ddeall fwyfwy nad yw ysbytai'n amgylchedd addas iawn i ddiwallu anghenion yr henoed, ac wrth i fodolau gofal newydd ddatblygu a fydd yn cynnal pobl yn eu cartrefi.

Bydd angen hefyd i feddygon fod yn gyfforddus yn gweithio mewn timau amlddisgyblaethol cryf gyda chyfraniad cynyddol gan bobl leyg. Rydym yn sylweddoli hefyd bod angen perthynas gydgyhyrchiol gan fuddsoddi rhagor o bŵer mewn unigolion a chymunedau, gan alluogi mwy o weithwyr nad ydynt yn broffesiynol i gyfrannu at ddarparu gofal ac ymateb llai meddygol i'r problemau cymdeithasol ehangach y mae pobl yn eu dwyn i sylw'r gwasanaethau gofal sylfaenol.

Bydd angen hyfforddi rhagor o feddygon i ddeall egwyddorion gofalu am yr henoed oherwydd bod anghenion poblogaeth sy'n heneiddio'n newid. Mae cyflyrau cronig ar y bobl hyn, ac mae manteision ynghlwm wrth eu cadw gartref yn hytrach na darparu gofal a thriniaeth mewn lleoliadau eraill.

Bydd angen meddygon arbenigol arnom o hyd, a'r rheini fel rheol yn gweithio yn yr ysbytai mwy o faint, ond gan amlaf bydd y rhain yn dal i gynnal eu harbenigedd ym maes meddygaeth neu lawfeddygaeth gyffredinol. Mae nifer fach o gyflyrau aciwt yn well o'u rheoli mewn ysbytai arbenigol mwy o faint, ond bydd angen i feddygon fod yn ymwybodol o hyd o'r darlun ehangach er mwyn osgoi atgyfeirio cleifion sawl gwaith rhwng arbenigwyr a phob un o'r rheini'n canolbwyntio ar un maes cyfyng. Mae Coleg Brenhinol y Llawfeddygon wedi cytuno'n ddiweddar, gan gydweithio â Grŵp Llywio 'Shape of Training' y Deyrnas Unedig, y bydd yn goruchwyllo treialon hyfforddi ar raglen sy'n rhoi'r gallu i bob llawfeddyg ymgymryd â llawdriniaeth aciwt gyffredinol. Mae Colegau Brenhinol eraill yn datblygu rhaglenni tebyg sy'n cadw elfen gyffredinol drwy gydol yr hyfforddiant, er mwyn i feddygon gadw'u sgiliau cyffredinol, a gallu eu defnyddio fel meddygon ymgynghorol.

Mae'n amlwg y gallai'r datblygiadau cyflym ym maes diagnosis genetig a thriniaethau unigolyddol ar gyfer cancer a chyflyrau genetig eraill chwyldroi arferion meddygol mewn llawer o feysydd ac mae'n debygol y bydd angen hyfforddi llawer mwy o feddygon a gweithwyr iechyd proffesiynol eraill ym maes geneteg glinigol a genomeg.

Bydd angen i raglenni hyfforddi meddygol hefyd bwysleisio'r agweddau cynyddol bwysig ond ehangach sy'n berthnasol i broffesiynoldeb meddygol, gan ymdrin â phynciau megis cyd-gynhyrchu a phroses o wneud penderfyniadau ar y cyd, rhagnodi gwyrdd a chymdeithasol, arweinyddiaeth ac economeg iechyd.

Cynllun 10 mlynedd ar gyfer y gweithlu meddygol

Rydym wedi ymrwmo i ddatblygu cynllun 10 mlynedd ar gyfer gweithlu'r GIG a fydd yn cyd-fynd â'r adolygiad Seneddol o lechyd a Gofal Cymdeithasol. Bydd y cynllun yn sefydlu gweledigaeth glir ac yn rhestru'r meysydd gwaith sy'n flaenoriaeth - i Lywodraeth Cymru, GIG Cymru a phartneriaid eraill - y bydd angen rhoi sylw iddynt er mwyn inni baratoi ar gyfer yr heriau y mae GIG Cymru yn eu hwynebu. Ni all hyn fod yn broses syml o'r brig i'r bôn ac rydym yn gweithio gyda chyflogwyr a rhanddeiliaid i ystyried siâp y gweithlu ar hyn o bryd ac yn y dyfodol wrth inni ddatblygu'r cynllun.

Un elfen bwysig yn y cynllun 10 mlynedd, wrth gwrs, fydd cynllun y gweithlu meddygol. Comisiynwyd GIG Cymru i ddatblygu strategaeth ar gyfer y gweithlu meddygol a fydd yn ffurfio rhan o'r cynllun 10 mlynedd, ond a fydd hefyd yn bwrw ymlaen â'r camau y mae gofyn eu cymryd yn awr ar fyrder wrth i'r cynllun barhau i ddatblygu. Wrth ddatblygu dull gweithredu strategol fel hyn, sylweddolwyd:

- Bod y gweithlu meddygol yn hanfodol o ran arwain penderfyniadau clinigol a phenderfyniadau am sut y defnyddir adnoddau'r GIG;
- Ei bod yn hanfodol deall y risgiau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r gweithlu meddygol er mwyn deall yn glir sut mae gweddill y gweithlu'n cydweddu â'i gilydd;
- Yn gysylltiedig â'r uchod, bod angen i GIG Cymru ddeall yn glir y cyfleoedd i ddatblygu modelau newydd ar gyfer y gweithlu; a
- Bod angen gweithlu meddygol cynaliadwy ar Gymru

Wrth ddatblygu'r weledigaeth, mae angen deall goblygiadau trywydd strategol polisi Cymru, tirwedd y Deyrnas Unedig e.e. addysg, cyflogau, strwythur y gweithlu meddygol, gofal sylfaenol ac ati. Llywiwyd datblygu'r strategaeth felly gan dri digwyddiad ymgysylltu a gynhaliwyd yn y gogledd, y gorllewin a'r de. Daeth ystod eang o bobl i'r digwyddiadau hyn, gan gynnwys cynrychiolwyr o sefydliadau GIG Cymru, Llywodraeth Cymru, Cymdeithas Feddygol Prydain, gofal sylfaenol, prifysgolion a Deoniaeth Cymru.

Ar ôl casglu adborth o'r digwyddiadau hyn a darnau eraill o wybodaeth ysgrifenedig, datblygwyd "Together We Care – A framework for the development of the medical workforce in Wales" sy'n cynnwys wyth prif thema. Mae pob thema'n nodi'r prif alluogwyr (troi nodau'n gamau gweithredu) ar gyfer cyflawni yn y tymor canolig a'r tymor hir. Mae thema'r 'gweithlu sydd wedi'i drawsnewid ac sy'n gynaliadwy' yn cynnwys recriwtio a chadw staff ac mae'n ategu pwysigrwydd cynllunio'r gweithlu drwy'r system gyfan.

Mae'r fframwaith yn awr yn cyrraedd cam y drafft terfynol.

Cynllunio'r gweithlu meddygol

Mae cynllunio'r gweithlu meddygol presennol yn broses heriol oherwydd cymhlethdod y gweithlu, y cyfnod hir sydd ei angen i gwblhau hyfforddiant, a'r cydbwysedd rhwng cynnal lefelau'r gwasanaeth ar hyn o bryd wrth ddatblygu'r modelau newydd.

Rydym yn hyfforddi meddygon i fod yn feddygon ymgynghorol ac yn feddygon teulu yn y dyfodol. Serch hynny, bydd meddygon sydd wrthi'n hyfforddi hefyd yn cyfrannu'n sylweddol at ddarparu gwasanaethau. Mae angen ystyried cyflenwad y gweithlu meddygol ar bob lefel - myfyrwyr meddygol israddedig, hyfforddiant sylfaen, hyfforddiant craidd a hyfforddiant mewn arbenigedd. Mae'r bylchau yn y cyflenwad presennol yn cael eu llenwi drwy gyfrwng swyddi nad ydynt yn cynnwys hyfforddiant (gweithlu arbenigwyr ac arbenigwyr cyswllt).

Yng Nghymru, mae gwaith modelu ar gyflenwad a galw wedi'i wneud ar gyfer pob arbenigedd sydd ag 20 neu ragor o swyddi cyfwerth ag amser llawn. Er mwyn datblygu modelau effeithiol, mae'n hanfodol deall y llif dros y ffin rhwng Cymru a gwledydd eraill y Deyrnas Unedig.

Datblygwyd argymhellion yn ystod rownd gynllunio 2016/17 ynghylch y gweithlu meddygol a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru ar ran y Prif Swyddogion y GIG. Cymeradwywyd yr argymhellion hyn ar gyfer y meddygon ôl-raddedig a dderbyniwyd yn 2017/18 yn y meysydd arbenigol a ganlyn: Patholeg Gyffredinol; Radioleg Glinigol; Meddygaeth Geriatrig; Meddygaeth Frys - swyddi uwch; Llwybr Craidd Gofal Acíwt; Meddygaeth Gofal Dwys; a Phatholeg Bediatrig.

Mae'r gwaith ar gyfer eleni'n cynnwys adolygiad o Seiciatreg yn ogystal â nifer o arbenigeddau eraill fel y cynigiwyd gan Grŵp Strategol Gweithlu Meddygol Cymru Gyfan (grŵp amlddisgyblaeth sy'n cynnwys cynrychiolwyr o GIG Cymru, Llywodraeth Cymru, Deoniaeth Cymru a Chymdeithas Feddygol Prydain).

O ran y broses gynllunio interim ar gyfer lleoedd hyfforddi, rwyf wedi cadarnhau y dylai'r broses a ddefnyddir i ddynodi lleoedd hyfforddi yn y GIG ar gyfer 2018/19 ymlaen geisio dwyn ynghyd y cynllunio ar gyfer lleoedd hyfforddi meddygol, deintyddol ac anfeddygol i greu un broses symlach.

Yn hyn o beth, mae'n bwysig sicrhau bod cynllunio a chomisiynu'r gweithlu meddygol yn cyd-fynd yn agos â'r cynllunio ar gyfer y gweithlu proffesiynol ac ategol ehangach yn y maes iechyd. Mae hwn yn ffactor o bwys wrth benderfynu creu un corff ar gyfer cynllunio'r gweithlu a chomisiynu addysg - Addysg Iechyd Cymru. Bydd Addysg Iechyd Cymru yn rhoi cyfle gwirioneddol inni fynd i'r afael â materion sy'n ymwneud â'r gweithlu drwy ddilyn dull mwy cyfannol a chydweithredol ar draws proffesiynau. Bydd sefydlu'r corff newydd hwn yn golygu y gall cynllunio'r gweithlu ddechrau adlewyrchu'r hyn y bydd ei angen yn y dyfodol. Bydd modd sicrhau gwell cydbwysedd yn y gweithlu drwy ganolbwyntio mewn ffordd fwy amlddisgyblaethol ar anghenion y GIG yng Nghymru yn y dyfodol.

Trywydd ymchwilio 2 y Pwyllgor - Goblygiadau gadael yr UE ar gyfer y gweithlu meddygol

Mae Llywodraeth Cymru wedi egluro'i safbwynt am adael yr UE yn ei Phapur Gwyn 'Brexit: Diogelu Dyfodol Cymru'.

Bydd effaith gadael yr UE ar y gweithlu meddygol yn dibynnu ar ganlyniad y trafodaethau ac felly mae'n anodd ei rhagweld. Serch hynny, mae tystiolaeth anecdotaidd ar gael, ac mae Cymdeithas Feddygol Prydain yn credu'n gryf bod yr ansicrwydd presennol yn golygu bod meddygon o'r UE yn ystyried gadael GIG y Deyrnas Unedig.

Ein blaenoriaeth yw sicrhau bod gan GIG Cymru y gweithlu meddygol iawn sydd ei angen arno ar gyfer y tymor hir. Rydym yn awyddus i weld rhagor o fyfyrwyr o Gymru ac o bob rhan o'r DU yn dilyn gyrfa lwyddiannus yn ein GIG ni, ond rydym yn sylweddoli hefyd bod gan y GIG hanes cyfoethog o groesawu staff a gafodd eu geni neu eu hyfforddi yn yr UE a'r tu allan iddo.

Rydym yn benderfynol, wrth inni recriwtio, cadw a datblygu ein gweithlu, na fyddwn yn gwahaniaethu'n annheg yn erbyn y rheini a anwyd neu a hyfforddwyd mewn mannau eraill, ond yn hytrach yn rhoi gwerth arnynt ac yn eu croesawu fel caffaeliad i weithlu ein GIG ac i'n cymunedau ehangach, fel y buont erioed.

Mae'n hanfodol ein bod yn dal i edrych tuag allan, ein bod yn rhyngwladol ein hagwedd ac o blaid busnes, a bod ein hymrwymiad i degwch a chyfle i bawb yr un mor gryf ag erioed yn y cyfnod sy'n arwain at adael yr UE a'r tu hwnt i hynny.

Yn y cyfamser, rydym yn gweithio gyda chyflogwyr y GIG a rhanddeiliaid eraill i sicrhau ein bod yn ystyried yr amrywiaeth o effeithiau posibl yn sgil gadael yr UE, gan gynnwys recriwtio a chadw staff a materion sy'n ymwneud â rheoleiddio, a'n bod mewn sefyllfa dda i liniaru unrhyw effeithiau posibl wrth iddynt godi.

Trywydd ymchwilio 3 y Pwyllgor - Y ffactorau sy'n dylanwadu ar recriwtio a chadw meddygon, gan gynnwys unrhyw faterion penodol mewn arbenigeddau penodol neu ardaloedd daearyddol

Mae proffil Cymru yr un fath â phroffil gweddill DU o ran y meysydd arbenigol lle mae prinder, ond mae gennym anawsterau daearyddol ychwanegol i'w hwynebu, yn enwedig yn y gogledd a'r gorllewin. Mae Cymru yn dibynnu i ryw raddau ar farchnad y DU drwyddi draw i recriwtio meddygon, yn enwedig o Loegr, yn ogystal ag ar recriwtio o dramor.

Rydym yn parhau i fuddsoddi mewn cyfleoedd addysg a hyfforddiant i ystod eang o weithwyr gofal iechyd proffesiynol. Ar 20 Chwefror, cyhoeddais becyn gwerth £95m i

gefnogi ystod o raglenni addysg a hyfforddiant i weithwyr gofal iechyd proffesiynol. Mae hyn ar ben y buddsoddiad ychwanegol o bron £1m mewn lleoedd hyfforddi meddygol y cytunwyd arno y llynedd i fynd i'r afael â nifer o flaenoriaethau a nodwyd drwy'r broses cynllunio hyfforddiant meddygol. Drwy fuddsoddi mewn ystod eang o broffesiynau, mae'n bosibl cefnogi a chynnal newidiadau i fodolau gofal a fydd yn help i wireddu'r nod polisi o alluogi unigolion i gael eu trin mor agos â phosibl i'w cartrefi.

Wrth inni gamu ymlaen i recriwtio ar gyfer lleoedd hyfforddi meddygol, rwyf wedi datgan yn glir fy mod yn awyddus i fod mor hyblyg â phosibl os bydd mwy o geisiadau na nifer y lleoedd sydd ar gael mewn meysydd y mae'n anodd recriwtio ar eu cyfer.

Rydym yn ystyried materion recriwtio a chadw mewn meysydd arbenigol penodol a lleoliadau penodol. Fel rhan o'r ymgyrch recriwtio, cyhoeddais gynllun cymell i Feddygon Teulu dan Hyfforddiant mewn ardaloedd y mae'n anodd recriwtio ar eu cyfer. Bydd hyfforddeion sy'n manteisio ar le hyfforddi mewn ardal benodol yn gymwys i gael taliad o hyd at £20,000. O fis Awst 2017 ymlaen, bydd y cynllun hwn yn dechrau mewn meysydd hyfforddi ym myrddau iechyd prifysgol Betsi Cadwaladr a Hywel Dda.

Trywydd ymchwilio 4 y Pwyllgor - Datblygu a chyflwyno ymgyrchoedd recriwtio meddygol, gan gynnwys y graddau y mae rhanddeiliaid perthnasol yn cael eu cynnwys, a dysgu o ymgyrchoedd blaenorol ac arfer da mewn mannau eraill

Mae nifer y meddygon ymgynghorol, meddygon teulu, staff nyrsio a nifer y staff yn gyffredinol yn y GIG yn uwch nag y mae wedi bod ers dros 10 mlynedd. Serch hynny, mae'n anodd recriwtio meddygon ar adeg pan fydd gwledydd eraill hefyd yn wynebu prinder mewn meysydd meddygol arbenigol penodol. Dyma pam y lansiodd ymgyrch genedlaethol a rhyngwladol i farchnata Cymru a GIG Cymru yn lle deniadol i feddygon, gan gynnwys meddygon teulu, hyfforddi, gweithio a byw ynddo. Mae'r ymgyrch yn defnyddio brand Cymru a'r arwyddair cyffredinol: Gwlad, Gwlad - Hyfforddi, Gweithio, Byw.

Rydym wedi gweithio gyda Choleg Brenhinol y Meddygon Teulu yng Nghymru, Cymdeithas Feddygol Prydain, Deoniaeth Cymru a'r byrddau iechyd wrth ddatblygu cam cyntaf yr ymgyrch. Mae'r atebolrwydd yn nwylo Tasglu Gofal Sylfaenol y Gweinidog sy'n cynnwys y prif rhanddeiliaid.

Pan lansiodd yr ymgyrch, llwyddwyd i ddenu cryn sylw a hynny o du meddygon cymwys, meddygon teulu a myfyrwyr meddygol. Ers ei lansio, mae ein hymgyrch farchnata wedi bod yn mynd yn dda ac mae'n hyrwyddo Cymru yn frwd fel lle gwych i hyfforddi, gweithio a byw gan ddefnyddio hysbysebion yn y wasg, hysbysebu digidol

a'r cyfryngau cymdeithasol. Mae hyn wedi golygu bod yr ymgyrch yn cyrraedd cynulleidfaoedd ehangach, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol a'i bod wedi llwyddo i gyrraedd ein cynulleidfaoedd targed.

Dyma brif elfennau'r ymgyrch farchnata:-

- Ailfrandio'r wefan gyrfaoedd meddygol (sydd hyd yn hyn wedi cael dros 48,000 o ymweliadau o'i gymharu â 6,000 yr adeg hon y llynedd);
- Cynhyrchu taflen gyrfaoedd meddygol a ffilm fer i'w defnyddio mewn ffeiriau a digwyddiadau iechyd - y cyfan yn pwysleisio manteision hyfforddi, gweithio a byw yng Nghymru;
- Mae hysbysebion ac erthyglau wedi ymddangos yn y wasg genedlaethol a rhyngwladol i hyrwyddo'r ymgyrch drwy ddefnyddio astudiaethau achos sy'n cyd-fynd â ffenestri ymgeisio am leoedd hyfforddi a chyfnodau recriwtio er mwyn sicrhau'r dylanwad mwyaf;
- Mae'r hysbysebu digidol wedi bod yn arbennig o lwyddiannus yn cyrraedd India a Chanada (dros 1.8m o argraffiadau/wedi'u gweld) ac mae nifer fawr o bobl wedi gofyn am ragor o wybodaeth yn sgil yr ymgyrch. Cafwyd dros 86,000 o ymatebion (hoffi, sylwadau, rhannu, ail-drydar, ffefrynnau) i'n cynnwys ar Facebook a Twitter. Mae ein cynnwys fideo hefyd wedi'i weld dros 70,000 o weithiau. Mae un pwynt cyswllt ar gael i ategu'r ymgyrch, a hwnnw'n cael ei gynnal gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru. Ei rôl yw bod yn gefn i feddygon teulu a gweithwyr meddygol proffesiynol eraill sy'n awyddus i weithio yng Nghymru ac mae'n cynnig un ffynhonnell wybodaeth hawdd cael gafael arni am yrfaoedd meddygol a phractis cyffredinol. Bydd yr Un Pwynt cyswllt hwn yn anfon ymholiadau at arweinyddion perthnasol y Bwrdd Iechyd fel sy'n briodol.

At hynny, fel rhan o'r ymgyrch, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ddau gynllun cymhellion a fydd yn arbennig o berthnasol i leoedd hyfforddi i feddygon teulu. Mae'r arwyddion cynnar yn dangos effaith gadarnhaol ar nifer y ceisiadau a gafwyd am hyfforddiant i feddygon teulu, yn enwedig mewn ardaloedd lle mae'r cyfartaledd llenwi wedi bod yn is na'r cyfartaledd ers pum mlynedd.

Mae rhwydwaith hyrwyddwyr meddygol wedi'i sefydlu hefyd ar gyfer meysydd meddygol arbenigol ym maes gofal eilaidd a gofal sylfaenol. Mae nifer o hyrwyddwyr wedi cymryd rhan mewn astudiaethau achos gan ganolbwyntio ar eu profiad personol yn sgil atgyfeiriadau gan yr un pwynt cyswllt, er mwyn hyrwyddo Cymru i weithwyr meddygol proffesiynol sy'n ystyried symud yma ac a fyddai'n hoffi trafod sut beth fyddai hyfforddi a gweithio yng Nghymru.

Mae'r cam cyntaf, sy'n targedu gweithwyr meddygol proffesiynol yn gam parhaus, a bydd y gwaith hwn yn mynd rhagddo drwy gydol 2017. Bydd GIG Cymru yn arddangos eto yn Ffair y BMJ ym mis Hydref a bydd hefyd yn cefnogi'r Byrddau Iechyd a'r Ddeoniaeth gyda'u hymgyrchoedd marchnata lleol.

Er mwyn ein helpu i benderfynu pwy y dylem eu targedu yn ystod cam nesaf yr ymgyrch, cynhaliwyd nifer o weithgareddau yn ystod hydref 2016, gan gynnwys gweithdai ymgysylltu ag arweinyddion proffesiynol, adborth ysgrifenedig gan weithwyr proffesiynol eraill ac adborth gan glystyrau gofal sylfaenol. Yn sgil yr ymgysylltu ar y cyd hwn, penderfynwyd mai proffesiwn y teulu nyrsio fydd y flaenoriaeth nesaf ar gyfer ail gam yr ymgyrch. Mae gwaith ar y gweill i ddatblygu 'cynnig' sy'n disgrifio manteision hyfforddi a gweithio fel nyrs ym maes gofal sylfaenol ac eilaidd yng Nghymru. Bydd y cam hwn yn cael ei lansio ddechrau mis Mai ac yna bydd gennym bresenoldeb ar lefel genedlaethol yng Nghyngres y Coleg Nyrsio Brenhinol yn Lerpwl. Bydd y trydydd cam yn targedu grwpiau sy'n flaenoriaeth ym maes gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd ddiwedd yr haf /ddechrau'r hydref.

Trywydd ymchwilio 5 y pwyllgor – Y graddau y mae prosesau/arferion recriwtio yn gydgysylltiedig, yn cynnig gwerth am arian ac yn sicrhau gweithlu meddygol cynaliadwy

Cyfrifoldeb Deoniaeth Cymru a'r Byrddau/Ymddiriedolaethau Iechyd yw rheoli recriwtio meddygol. Serch hynny, roedd GIG Cymru yn sylweddoli bod proses recriwtio ddiogel ac effeithiol yn cynnig cyfle i sicrhau gwell gwerth am arian a'i bod yn cynnig gwell profiad i'r sawl sy'n dymuno gweithio yn y GIG yng Nghymru.

Mae Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru wedi datblygu Proses Weithredu Safonol i reoli'r broses recriwtio ar gyfer swyddi anfeddygol yn GIG Cymru. Datblygwyd y broses i adlewyrchu gofynion safonau Gwiriad Cyflogaeth y GIG gan adlewyrchu ar yr un pryd ofynion GIG Cymru. Mae recriwtio meddygol gan y Bwrdd/Ymddiriedolaethau Iechyd a Deoniaeth Cymru yn adlewyrchu'r Broses Weithredu Safonol, felly erbyn hyn bydd y broses symlach hon yn cael ei defnyddio drwy Gymru.

Mae'r broses recriwtio'n cael ei hadolygu o hyd fel rhan o foderneiddio'r gwasanaeth a'r gwaith gwella er mwyn sicrhau ein bod yn manteisio ar unrhyw gyfle i wella.

Caffael system Recriwtio ryngweithiol ar-lein

Mae'r Bartneriaeth Cydwasanaethau hefyd wedi caffael system i reoli'r broses Recriwtio (Trac) sy'n cael ei defnyddio ar gyfer holl waith recriwtio GIG Cymru, gan gynnwys recriwtio meddygol gan y Bwrdd /Ymddiriedolaethau Iechyd. Mae'r system yn rheoli holl elfennau'r broses recriwtio ac mae wedi'i datblygu'n benodol i hwyluso trefn recriwtio gyflymach. Mae hefyd yn cynnig llwyfan tryloyw ar gyfer rheoli gweithgarwch recriwtio mewn amser real a hwnnw'n weladwy i holl sefydliadau'r GIG yng Nghymru.

Penodiadau cyn-gyflogi.

Mae Trac yn hwyluso system drefnu ar-lein i ymgeiswyr drefnu apwyntiadau gwirio cyn-gyflogi eu hunain ar sawl safle yng Nghymru. Bydd y Bwrdd/ Ymddiriedolaethau lechyd yn cynnal gwiriadau cyn-gyflogi meddygol o fewn y fframwaith Recriwtio mwy Diogel a'r Broses Weithredu Safonol.

Trefn Ganolog ar gyfer Rheoli Tystysgrifau Nawdd

Ar ôl trafod â'r Swyddfa Gartref, mae'r Bartneriaeth Cydwasanaethau bellach yn gyfrifol am gyhoeddi Tystysgrif Nawdd i hyfforddeion meddygol a deintyddol y mae gofyn iddynt gael nawdd Haen 2, ar ran cyflogwr presennol yr hyfforddeion, ers mis Hydref 2016.

Rhagwelir y bydd y trefniant hwn yn fwy deniadol i hyfforddeion meddygol oherwydd ei fod yn lleihau'r costau gweinyddol a'r costau cysylltiedig. Dim ond pan ddaw eu rhaglen i ben y bydd yn rhaid i hyfforddeion wneud cais am fisa newydd, neu ar ôl pum mlynedd os bydd rhaglenni'n para'n hwy na phum mlynedd, yn hytrach na'u bod yn gorfod ailymgeisio bob tro y byddai eu cyflogaeth yn newid yn sgil eu cylch gwaith, sef y drefn gynt. Mae hyn yn golygu llai o gost o lawer i GIG Cymru ac i'r ymgeiswyr.